

9 במארס 2026

לכבוד

עו"ד עמית איסמן	נצ"מ תמר ליברטי	יחיאל בוהדנה
פרקליט המדינה	מ"מ היועץ המשפטי	מפקד מחוז חוף
משרד המשפטים	משטרת ישראל	משטרת ישראל

שלום רב,

הנדון: מעצר שלא כדין בגין חשד ל"פגיעה בסמלי שלטון"

ביום 5.3.2026 דווח בתקשורת על מעצרו של תושב אום אל-פחם, אשר כפי שפורסם בהודעת המשטרה, נעצר בחשד ל"פגיעה בסמלי שלטון", לאחר שנמצא במכשיר הטלפון שלו סרטון ובו מכוונת אצבע משולשת לתחנת המשטרה. המעצר, אשר פגע אנושות בחירותו, בכבודו ובחופש הביטוי של העצור, אינו עולה בקנה אחד עם עקרון החוקיות, היות שאין מדובר בעבירה פלילית. נבקש כי נסיבות המעצר הבלתי חוקי ייבחנו לאלתר ויינקטו אמצעים נגד השוטרים המעורבים, וכי יובהר למשטרת ישראל בכלל, ולשוטרי תחנת אום אל-פחם בפרט, כי אין בסמכותם לעצור אדם ללא שביצע עבירה בת מעצר.

להלן הטעמים לפני:

1. על פי דיווחים בתקשורת, ביום 5.3.2026 הבחינו שוטרי תחנת אום אל-פחם ברכב אשר עשה מספר סיבובי פרסה לצד התחנה, ועל כן עורר את חשדם. משכך, הם עצרו את הרכב לבדיקה וערכו חיפוש בטלפון הנייד, ככל הנראה של הנוסע שלצד הנהג, חיפוש אשר קיים ספק לעניין חוקיותו. כך גילו השוטרים סרטון של החשוד כשהוא מכוון אצבע משולשת כלפי תחנת המשטרה. על פי הודעת המשטרה שפורסמה, אותו אדם נעצר בחשד ל"פגיעה בסמלי שלטון", תוך שהודגש כי "משטרת ישראל תפעל בנחישות כנגד פגיעה בסמלי שלטון או להפר את הסדר הציבורי, ותמשיך לפעול למען ביטחון הציבור ואכיפת החוק – גם בימים מאתגרים אלה" ("בצל המלחמה – נעצר בחשד לפגיעה בסמלי שלטון" **ניוזים השרון** 5.3.2026; גיוש בריינר (@JoshBreiner) X (טוויטר) 5.3.2026).
2. עניינו במעצר שנעשה שלא כדין, שכן לא נעברה עבירה פלילית. המחוקק הישראלי לא אסר על "פגיעה בסמלי שלטון" ובוודאי שלא על כיוון אצבע משולשת לתחנת משטרה. זאת להבדיל מן האיסור הפלילי המוטל על פגיעה בכבוד דגל המדינה או סמלה (סעיף 5 לחוק הדגל, הסמל והמנון המדינה, תש"ט-1949. מעצר וחקירה בחשד לעבירה זו כפופים לאישור הפרקליטות, בהתאם להנחיית פרקליט המדינה "אישור לפתיחה בחקירה ולהעמדה לדין בעבירות או עניינים בעלי רגישות מיוחדת" (14.12)).
3. לפיכך, **מדובר במעצר שבוצע בניגוד לעקרון החוקיות**, המעוגן בסעיף 1 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, אשר קובע כי "אין עבירה ואין עונש עליה אלא אם כן נקבעו בחוק או על-פיו". **עקרון זה נועד להגן על חירות הפרט, להבטיח כי המחוקק – והוא בלבד – הוא המוסמך להגדיר התנהגות כפלילית, ולמנוע סיטואציות כגון דא, במסגרתן נעצרים אזרחים שלא עברו כל עבירה, באופן שרירותי ומפלה.**

4. אם כן, עולה כי המשטרה פגעה אנושות בזכויותיו היסודיות ביותר של אדם – חירותו, כבודו, שמו הטוב והאוטונומיה שלו – ללא סמכות שהיא.
5. הדבר חמור עוד יותר לאור העובדה שהעילה למעצר היא התבטאות מותרת של אדם. מותר לאדם לצלם את עצמו מכוון אצבע משולשת כלפי תחנת משטרה. גם אם הדבר מקומם, הוא עודנו בתחום חופש הביטוי הפוליטי המותר. כך בפרט כאשר הוא עושה כן בפרטיותו ואפילו לא מפרסם את הדבר.
6. ענייננו בדוגמה נוספת להתנהלותה השיטתית של המשטרה, אשר מבקשת להשתיק את הציבור הערבי בישראל, ולהצר את יכולתו להתבטא, גם כאשר מדובר בהתבטאות מותרת, גם כזאת שנעשית בחדרי חדרים ואין לה ביטוי פומבי. הפגיעה איננה רק בזכויותיו של העצור אלא בכלל החברה הערבית אשר סובלת מאפקט מצנן, תוך צמצום אזרחותה האפקטיבית. התנהלות כאמור, שאינה מאפשרת דיון חופשי במסגרת "שוק הדעות", תורמת לצמצומו של המרחב הדמוקרטי בישראל.
7. לאור האמור, **נבקש כי נסיבות המעצר הבלתי חוקי ייבחנו לאלתר, וכי יינקטו אמצעים נגד השוטרים המעורבים. כמו כן, נבקש כי יובהר למשטרת ישראל בכלל, ולשוטרי תחנת אוס-אלפחם בפרט, כי אין בסמכותם לעצור אדם ללא שביצע עבירה בת מעצר.**
8. נוכח עוצמת הפגיעה החמורה, נבקש התייחסותכם ללא דיחוי.
- נודה על תשובתכם,

בכבוד רב ובברכה,

הגר שחטר, עו"ד